

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 16. 09. 2019

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.16.2019.KK

Pan
Przemysław Czarnek
Wojewoda Lubelski

Lubelski Urząd Wojewódzki
ul. Spokojna 4
20-914 Lublin

Szanowny Panie Wojewodo

w dniu 5 września 2019 r. Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur wizytował Placówkę Pielęgnacyjno-Opiekuńczą Dom Seniora Osmolice. Placówka prowadzona jest w ramach działalności gospodarczej dla kobiet i mężczyzn w podeszłym wieku, niepełnosprawnych i przewlekle chorych. Placówka posiada zezwolenie Wojewody Lubelskiego o numerze PS-II.9423.2.1.2018

Podczas wizytacji w placówce przebywały 22 osoby. Tymczasem zgodnie z umieszczonym na stronie internetowej Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego, Dom Seniora Osmolice przeznaczony jest dla 11 osób.

Na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 2179) z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, uprzejmie proszę o zbadanie wskazanych rozbieżności i poinformowanie nas o dokonanych ustaleniach.

Informuję ponadto, iż raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur zawierający szczegółowe ustalenia z przeprowadzonej wizytacji zostanie przesłany do Pana Wojewody w terminie późniejszym.

K. Kamińska
Klaudia Kamińska
Radca
Radca

PS-II.002.20.2019

Lublin, dnia 22 października 2019 r.

**Pani
Klaudia Kamińska
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich**

Odpowiadając na Pani pismo z dnia 16 września 2019 r. (wpływ do tut. Urzędu dnia 23 października 2019 r.) dot. Domu Seniora Osmolice – placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku, przewlekle chorym oraz osobom niepełnosprawnym, uprzejmie informuję, że w dniu 4 września 2019 r. do tut. Wydziału wpłynął wniosek Pani Jolanty Mrugały – przedsiębiorcy prowadzącego ww. Placówkę w ramach działalności gospodarczej o zwiększenie liczby miejsc.

Działając w oparciu o obowiązujące przepisy prawne w dniu 8 października 2019 r. zespół inspektorów dokonał oględzin Placówki (w ramach kontroli doraźnej).

Podczas kontroli stwierdzono, że Dom Seniora Osmolice, z siedzibą Osmolice Pierwsze 20 na dzień kontroli spełniał standard usług bytowych, o którym mowa w art. 68 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507, ze zm.) dla 22 osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku. Ustalono również, że w dniu kontroli w budynku przebywało 22 pensjonariuszy, w tym 11 na parterze oraz 11 w pomieszczeniach na piętrze budynku. W związku z przebywaniem w Placówce na dzień kontroli liczby osób przekraczającej liczbę określoną w decyzji Wojewody Lubelskiego z dnia 9 lipca 2018 r., znak: PS-II.9423.2.1.2018 – poinformowano o obowiązku przestrzegania jej zapisów.

Jednocześnie informuję, że decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 21 października 2019 r., znak: PS-II.9423.2.6.2019 zmieniono ww. decyzję, zezwalając Pani Jolancie Mrugale na prowadzenie w ramach działalności gospodarczej placówki zapewniającej całodobową opiekę dla 22 osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i w podeszłym wieku pod nazwą Dom Seniora Osmolice, z siedzibą Osmolice Pierwsze 20, 23-107 Strzyżewice, na czas nieokreślony. Po uprawomocnieniu się decyzji zostanie zaktualizowany rejestr placówek zapewniających całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku, przewlekle chorym oraz osobom niepełnosprawnym.

**Z up. Wojewody Lubelskiego
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej
/-/
Albin Mazurek
*/podpisano elektronicznie/***

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 07. 10. 2020

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.16.2019.KK

**Pani
Jolanta Mrugała
Kierująca Placówką
Pielęgnacyjno Opiekuńczą
Dom Seniora Osmolice**

Osmolice Pierwsze 20
23-107 Strzyżewice

W dniach 3 września oraz 5 września 2019 r. przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur przeprowadzili wizytację prewencyjną Placówki Pielęgnacyjno-Opiekuńczej Dom Seniora Osmolice.

Wszelkie uwagi i wnioski, wynikające z czynności podjętych w trakcie pobytu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w tej placówce, przedstawione zostały w Raporcie powizytacyjnym, który został wysłany Pani w dniu 23 marca 2020 r. z prośbą o ustosunkowanie się do uwag i wniosków w nim zawartych. Do dnia dzisiejszego do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich nie wpłynęła odpowiedź od Pani.

W związku z powyższym, na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 627) zwracam się z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do rekomendacji przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur, wydanych w następstwie wizytacji, w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Klaudia Kamińska

Kamińska
Starszy radca

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 28-10-2020 r.

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.16.2019.KK

**Pan
Lech Sprawka
Wojewoda Lubelski**

Lubelski Urząd Wojewódzki
ul. Spokojna 4
20-914 Lublin

Szanowny Panie Wojewodo,

w dniu 3 oraz 5 września 2019 r. przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (dalej KMPT, Krajowy Mechanizm) przeprowadzili wizytację prewencyjną Placówki Pielęgniacyjno-Opiekuńczej Dom Seniora Osmolice. Raport z wizytacji wraz z listą zaleceń został przesłany także do Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego (pismo z dnia 23 marca 2020 r., KMP.573.16.2019.KK). Pomimo prośby o odniesienie się do zaleceń Krajowego Mechanizmu wyrażonej w piśmie przewodnim, wraz z którym Raport został przesłany właścicielce placówki, do dnia dzisiejszego Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur nie otrzymał informacji dotyczącej realizacji wydanych zaleceń. W szczególności, właścicielka nie odpowiedziała w jaki sposób, bez użycia windy udało się przenieść osoby leżące na I piętro placówki. Fakt ten budzi tym większy niepokój, że decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 21 października 2019 r. (PS-II.9423.2.6.2019) zezwolono Pani Jolancie Mrugale na prowadzenie w ramach działalności gospodarczej placówki zapewniającej całodobową opiekę dla 22 osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i w podeszłym wieku (zgodnie z poprzednią decyzją placówka przeznaczona była dla 11 osób).

Należy podkreślić, że art. 22 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192; dalej OPCAT) obliguje podmioty krajowe do analizy rekomendacji krajowych mechanizmów prewencji oraz nawiązywania dialogu na temat możliwych

środków ich realizacji. Ponadto zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 627; dalej ustawa o RPO) organ, organizacja lub instytucja, do których zostało skierowane wystąpienie, obowiązane są bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 30 dni, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajętych stanowisku.

Niestety, mimo pisma z dnia 23 marca 2020 r. z prośbą o odniesienie się do uwag i zaleceń KMPT, jak i ponaglenia z dnia 7 października 2020 r., właścicielka placówki do chwili obecnej nie udzieliła odpowiedzi na raport KMPT.

W związku z powyższym, na podstawie art. 20 OPCAT oraz art. 12 ust. 2 ustawy o RPO zwracam się z uprzejmą prośbą o przeprowadzenie kontroli ww. placówki oraz o poinformowanie o jej wynikach.

Z poważaniem

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

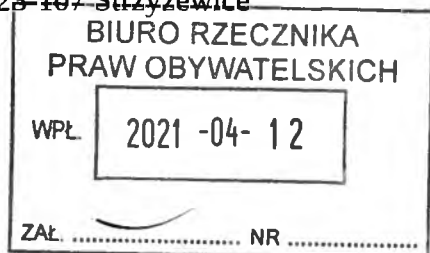
Do wiadomości:

Pani
Jolanta Mrugała
Kierująca Placówką Pielęgniacyjno Opiekuńczą
Dom Seniora Osmolice

Osmolice Pierwsze 20
23-107 Strzyżewice

DOM SENIORA OSMOLICE
Jolanta Mrugała
Osmolice Pierwsze 20
23-107 Strzyżewice

Osmolice Pierwsze, dnia 28. marca 2021r

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Krajowy Mechanizm Prewencji
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Dotyczy: KMP.573.16.2019.KK

ODPOWIEDŹ

na Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Placówki Pielęgnacyjno - Opiekuńczej Dom Seniora Osmolice.

Ad. 1. Wprowadzenie - akapit 4, wiersz 4: ... *a następnie przedstawić rekomendacje właściwym władzom w celu poprawy traktowania oraz warunków zapewnionych osobom pozbawionym wolności ...* **Dom Seniora Osmolice w Osmolicach Pierwszych 20, 23-107 Strzyżewice jest placówką opiekuńczo – pielęgnacyjną, a nie ośrodkiem penitencjarnym w związku z czym nie przebywają w niej osoby pozbawione wolności dla odbycia kary.**

Ad. 4.1 Legalność pobytu. Umowy zawierane są z członkami rodzin Pensjonariuszy, umieszczanych ze względu na stan zdrowia w domu opieki. Zapis: *Pożądaną byłoby więc uregulowanie tej kwestii – zmiana przepisów nie leży w mocy kontrolowanego. Wśród mieszkańców nie ma osób ubezwłasnowolnionych, ażeby istniała potrzeba posiłkowania się decyzją/postanowieniem Sądu - czy na wyjazd osób chorych, niepełnosprawnych do sanatorium Sąd również wydaje odpowiednie postanowienie?*

Zarówno Zakłady Opiekuńczo Lecznicze jak i DPS-y przy przyjęciu również nie stawiają wymogu posiadania Orzeczenia Sądu o ubezwłasnowolnieniu.

Ad. 4.2 Monitoring wizyjny. Opiekunowie z pensjonariuszami przebywającymi w pokojach nie mają stałego kontaktu wzrokowego, dlatego wymuszone jest istnienie monitoringu (z zachowaniem intymności mieszkańców).

Ad. 5.1 Czym że jest sprzątanie z porządkowaniem zawartości szafek i szaf jak nie niczym innym tylko dbaniem o estetykę, porządek, higienę co niejednokrotnie przekłada się na zdrowie podopiecznych, którzy w swej nieświadomości potrafią chować produkty żywnościowe w szafkach i pościeli. Tym samym dom opieki w trakcie czynności porządkowych i sanitarnych/pielęgnacyjnych zapewne nie narusza Konstytucji, ani prawa własności. Jakie byłyby zapisy pokontrolne SANEPIDU po stwierdzeniu w szafkach i pościeli faktu pokarmów łatwo psujących się ?

Gdy przed epidemią odwiedziny były jeszcze możliwe, wielokrotnie spotykaliśmy się z zapytaniami: *jak to, to tu jest dom opieki ? A czemu nie śmierdzi jak w innych ośrodkach?*

„Ograniczenia związane z wychodzeniem mieszkańców poza teren placówki” – to nie są **osoby osadzone**, lecz z **ograniczeniami wynikającymi ze względu na stan zdrowia**. Gdyby były sprawne zapewne nadal przebywałyby w rodzinach lub samodzielnie dawałyby sobie radę i nie wymagały pomocy. A jeżeli Podopieczni ze względów zdrowotnych mają ograniczenia ruchowe nie mogą samodzielnie wstać z łóżka, to w jaki sposób mogą samodzielnie opuścić teren ośrodka?

Gdy warunki atmosferyczne pozwalają to praktycznie wszyscy wychodzą na spacer do parku, nad staw lub do ogrodu gdzie mają dostęp do owoców „prosto z krzaka”.

Zapis protokołu „**W placówce na I piętrze umieszczone są osoby leżące ... nie było windy, a jej montaż był planowany**”. Szanowni Państwo, **ALE BYŁA CZYNNĄ KLATKA SCHODOWA**. Jak to w takich sytuacjach bywa osoby leżące zostały wniesione lub wwieszone po schodach przez transport sanitarny, a osoby chodzące (tak jak zespół kontrolujący) weszły same, lub z pomocą opiekunów. Nie z winy Domu Opieki nie było windy, ponieważ opóźnienie powstało po stronie wykonawcy montażu samego urządzenia do gotowego szybu. Data Przyjęcia Pensjonariuszy na I piętro była zaplanowana po pierwotnym terminie zakończenia montażu i uruchomienia dźwigu. W wyniku powstałego opóźnienia dostawy z Włoch, nie było już możliwości nieprzyjęcia Pensjonariuszy. Pod tę datę rodziny naszych Podopiecznych miały poczynione plany z uwagi na co, Podopieczni pozostaliby w domach sami i nie byłoby komu się nimi zajmować. A co do świeżego powietrza - to u nas go dostatek, gdyż otoczenie stanowi 7 hektarów naszego starego parku z wieloma pomnikami przyrody.

Ad. 5.2 Tak jak w szpitalach leki w stanie rozdrobnionym podawane są tylko te, których rozdrabnianie jest dopuszczalne. Z uwagi na schorzenia, ażeby mieszkaniac przyjął leki zlecone przez lekarza (a zwłaszcza psychiatryczne), które są niezbędne dla Jego zdrowia fizycznego i psychicznego - leki muszą być podane. **To w jaki sposób podawać leki osobom karmionym „miksami” lub karmionym przez PEG ?** Jak wynika z treści zapisu oczywiście KM nie zgłasza zastrzeżeń ...(str. 7 akapit pierwszy) – tylko jak podać lek przy pełnej świadomości pacjenta, który tej świadomości nie ma (dobitnym tego przykładem była sytuacja w trakcie obiadu – Pensjonariuszka w trakcie posiłku mówi do siedzącej obok córki: „daj mi chociaż chleba bo jeszcze nic nie jadłam”) – to więc co jest bardziej szkodliwe ? ,a może takim osobom leków w ogóle nie podawać ?

Jeżeli jest to niezgodne z instrukcjami to chętnie skorzystamy i zapraszam do udzielenia pokazu oraz szkolenia w zakresie podawania leków (choć taka sposobność była w trakcie kontroli i można było pouczyć jak to robić).

Ad. 5.3 Co do zapisu, że fizycznie w ciągu dnia jeden opiekun winien przypadać na max. trzech podopiecznych – proszę o wskazanie choćby jednego takiego ośrodka w kraju celem praktycznego zapoznania się w jaki sposób można osiągnąć taki przelicznik. Przyjmując założenie 1/3, to w przypadku liczby 30. podopiecznych, opiekunów trzeba 10-osób. Zawężając kryterium tylko do godzin dziennych 7-19, -jeden pracownik 160 godzin w miesiącu, ośrodek musiałby zatrudniać pracowników w liczbie ok. 22,5 etatów (nie licząc urlopów i zwolnień lekarskich). A jest to dopiero połowa czasu sprawowania opieki. Praktycznie daje to przelicznik jeden pracownik / jednego mieszkańca. Nikt tego finansowo nie udźwignie – zarówno ośrodek ani mieszkańcy. Chyba, że ten przelicznik 1/3 należy pojmować inaczej.

Praktycznie prawie w 100% Podopieczni przywożeni są transportem sanitarnym prosto ze szpitali z bieżącymi kartami informacyjnymi co do stanu zdrowia. Tworzenie więc w trakcie przyjęcia nowej porównywalnej dokumentacji do dostarczonej ze szpitala (z różnego rodzaju badaniami specjalistycznymi) jest bezprzedmiotowe – mogłoby stanowić podważenie zapisów dokumentacji szpitalnej. Które więc badanie należałoby traktować jako miarodajne, niezależne, a które właściwe?

Podopieczni przyjmowani do Domu Opieki przed zajęciem miejsca w pokoju poddawani są zabiegom higienicznym (kąpiel), w trakcie których widać czy Pensjonariusz był ofiarą przemocy przed przyjęciem do placówki, czy ma odleżyny itp.

Podopieczni DOMU SENIORA OSMOLICE mają zapewnioną stałą opiekę w zależności od potrzeb: lekarzy POZ, geriatry, neurologa, psychiatry, stomatologa, rehabilitanta. Są pod stałą opieką księży pracujących w Parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Żabiej Woli i neokatechumenatu Parafii Św. Agnieszki ul. Kalinowszczyzna w Lublinie.

Dla uniknięcia tak chętnie przywoływanej w RAPORCIE przemocy pod różnymi jej postaciami, został zainstalowany monitoring. Dla pozyskiwania opinii co do uwag na temat opieki - przede wszystkim służą bezpośrednie kontakty z Pensjonariuszami i ich rodzinami, które mają wiedzę od podopiecznych przekazywaną w rozmowach telefonicznych i w trakcie odwiedzin. Poza sferą stricte opiekuńczą, przed wejściem w życie umowy na pobyt Pensjonariuszy podnoszony jest aspekt informowania przez rodziny o negatywnych spostrzeżeniach na temat pracy ośrodka.

Ad. 5.4 Podopieczni są pod codzienną opieką osoby prowadzącej i na bieżąco informują o swoich odczuciach i życzeniach. Tym samym *wyeksponowanie informacji o sposobie składania skarg* przez osoby niemogące utrzymać ołówka lub długopisu jest bezcelowe. ***CPT zwraca również uwagę na potrzebę zapewnienia większej dostępności do skarg ... w tym cudzoziemców.*** W Domu Seniora nie przebywają osoby nieletnie i cudzoziemcy. Czy samo zapewnienie większej dostępności pisemnej skargi „do mnie na mnie” jest podstawą funkcjonowania takiego ośrodka ? Sami żywotnio jesteśmy zainteresowani co do

negatywnych uwag. Jeżeli byłyby złe warunki pobytu to w dobie praw rynkowych ośrodek nienależycie wypełniający swoje funkcje przestałby istnieć.

Reasumując:

1) Stworzyliśmy naszym Podopiecznym warunki i atmosferę domową.

- Zapewniamy bardzo dobrą opiekę o czym świadczą opinie rodzin i samych Podopiecznych, oraz opinie na naszej stronie jak i w środowisku medycznym (jesteśmy polecani przez szpitale i rodziny osób, które u nas przebywają lub przebywały). Według informacji rodzin Pensjonariusze w trakcie pobytu w szpitalach zadają zapytania **kiedy wrócę do domu, do Osmolic?**
- W całej placówce podłogi na wzór domowego klimatu są wyłożone parkietem
- wszystkie łóżka:
 - są rehabilitacyjne wielofunkcyjne z drewnianym wykończeniem zewnętrznym, a w razie potrzeby poręcze dodatkowo posiadają miękkie wykładziny,
 - wyposażone są w materace przeciw odleżynowe
- w każdym pokoju jest:
 - przestronna łazienka
 - telewizor
- dla osób z ograniczeniami ruchowymi posiadamy wózki z usztywniaczami na boki pozwalającymi do utrzymania pionowej pozycji siedzącej i ze stolikami do przyjmowania pokarmów. Wózki te posiadają również funkcję do ułożenia Pensjonariusza w różnych pozycjach, do horyzontalnej włącznie (opuszcza się oparcie pleców, a podnosi podparcie nóg dając jedną płaszczyznę)
- dostępne są rowery rehabilitacyjne i sprzęt rekreacyjny
- mieszkańcy, jeśli mają takie życzenie posiadają przy sobie różne pamiątki mniejsze, lub większe, czasem fotel, obraz na ścianę itp.
- zgodnie z wydaną decyzją PSSE SANEPID pozwalającą na sporządzanie i wydawanie posiłków, mieszkańcy poza śniadaniem, obiadem i kolacją otrzymują drugie śniadanie, podwieczorek i liczne przekąski. Owoce (i te prosto z krzaka, ogrodu lub drzewa), soki, koktaile i inne są wręcz na każde zawołanie.
- gdy tylko pozwalają warunki atmosferyczne każdy kto ma ochotę i może udaje się na zewnątrz budynku na spacer lub tzw kąpiele słoneczne
- Pensjonariusze nie są przymuszani do tego, że wszyscy muszą czynić to samo.
- (przed pandemią) odbywały się spotkania z dziećmi i młodzieżą z okolicznych szkół z okazji różnych świąt i nie tylko
- przyjeżdżają kapłani z posługą duszpasterską

2) Przywoływany protokół Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w znacznej części odnosi się do zapisów przepisów, których nie ma, lub jeszcze nie weszły w życie.

3) Ośrodek prowadzi działalność na podstawie Decyzji Wojewody Lubelskiego PS-II.9423.2.1.2018 z dnia 09. lipca 2018r z późniejszymi zmianami

4) Wykonując zalecenia zawarte w podsumowaniu:

- utworzono ewidencję przypadków stosowania na terenie placówki przymusu bezpośredniego, ze wskazaniem daty i zakresu tego środka
- umieszczono w budynku tablicę informacyjną zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia
- umieszczono informację dotyczącą zakresu działalności prowadzonej w placówce.

Do wiadomości:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 16-06-2021 r.

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.16.2019.KK

**Pani
Jolanta Mrugała
Kierująca Placówką
Pielęgnacyjno-Opiekuńczą
Dom Seniora Osmolice**

Osmolice Pierwsze 20
23-107 Strzyżewice

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na pismo z dnia 28 marca 2021 r., w którym odniosła się Pani do uwag i zaleceń przedstawionych w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (KMPT) z wizytacji prewencyjnej Placówki Pielęgnacyjno-Opiekuńczej Dom Seniora Osmolice, dziękuję za przedstawienie swojego stanowiska. W mojej ocenie podniesione przez Panią zarzuty dotyczące zawartych w raporcie ustaleń, wymagają jednakże uzupełniającego komentarza.

Dodatkowo pozwalam sobie zauważyć, że przedstawione przez Panią w odpowiedzi niepoparte faktami uszczypliwości mają charakter lekceważący, a używane zwroty kolokwialne uznać należy za niestosowne i nieliczące z powagą organu konstytucyjnego, jakim jest Rzecznik Praw Obywatelskich.

Pragnę podkreślić, że raport z wizytacji został przesłany do Państwa placówki 23 marca 2020 r., a odpowiedź została udzielona prawie z rocznym opóźnieniem. Należy wskazać, że art. 22 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192; dalej OPCAT) obliguje podmioty krajowe do analizy rekomendacji krajowych mechanizmów prewencji oraz nawiązywania dialogu na temat możliwych środków ich realizacji. Ponadto zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz.U.

z 2020 r., poz. 627 ze zm.; dalej ustawa o RPO) organ, organizacja lub instytucja, do których zostało skierowane wystąpienie, obowiązane są bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 30 dni, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajęтым stanowisku. Dodatkowo podkreślenia wymaga również fakt, że odpowiedź, którą otrzymaliśmy nie została nawet podpisana.

Odnosząc się do przedstawionych w odpowiedzi wątpliwości opisanych na początku pisma, pragnę zaznaczyć, że zgodnie z przepisami OPCAT pozbawienie wolności oznacza **jakąkolwiek formę zatrzymania lub uwięzienia bądź umieszczenia osoby w publicznym lub prywatnym miejscu odosobnienia, którego osobie tej nie wolno z własnej woli opuszczać**, na mocy polecenia jakiegokolwiek władzy sądowej, administracyjnej lub innej (art. 4 ust. 2 OPCAT). Placówki całodobowej opieki są miejscami, które wypełniają charakterem działania dyspozycję tego przepisu. Stanowisko przedstawione w piśmie i argumentacja, że *„Dom Seniora Osmolice w Osmolicach Pierwszych 20, 23-107 Strzyżewice jest placówką opiekuńczo - pielęgnacyjną, a nie ośrodkiem penitencjarnym w związku z czym nie przebywają w niej osoby pozbawione wolności dla odbycia kary”*, nie zmienia faktu, iż w placówkach całodobowej opieki przebywają lub mogą przebywać osoby, które umieszczone są tam na mocy postanowienia sądu, niezbędnego np. w odniesieniu do osób ubezwłasnowolnionych, których umieszczenie może nastąpić tylko i wyłącznie po uzyskaniu zgody sądu przez ich opiekunów prawnych (art. 68a ust. 1 lit f ustawy o pomocy społecznej - t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876).

Dla zrozumienia w pełni mandatu krajowych mechanizmów prewencji istotne znaczenie ma także treść art. 4 ust. 1 OPCAT, który stanowi że za miejsce pozbawienia wolności uznaje się jakiegokolwiek miejsce pozostające pod jurysdykcją i kontrolą Państwa, **gdzie przebywają lub mogą przebywać osoby pozbawione wolności** na podstawie polecenia organu władzy publicznej bądź za jego namową, zgodą lub przyzwoleniem. Ograniczanie pojęcia miejsca pozbawienia wolności jedynie do jednostek penitencjarnych jest zatem zupełnie nieuprawnione w związku z treścią przytoczonego wyżej artykułu OPCAT.

Co do kwestii legalności pobytu, a także monitoringu wizyjnego zaznaczenia wymaga fakt, że są to problemy o charakterze systemowym. Oznacza to, że problem ten nie został zdiagnozowany tylko w Pani placówce, ale ma charakter generalny i występuje także w innych placówkach pomocy społecznej, w tym także w domach pomocy społecznej. Problemy o takim charakterze wymagają zmian ustawowych, co też zostało dokładnie opisane w raporcie powizytacyjnym. Problemy te opisywane są zgodnie z metodyką raportów w każdym przypadku, kiedy KMPT stwierdzi jego istnienie w wizytowanej placówce. Takie działanie ma przede wszystkim na celu pokazanie skali problemu adresatom raportów powizytacyjnych, a także członkom społeczeństwa, którzy mogą

zapoznać się z ich treścią w związku z ich publikacją na stronie internetowej Krajowego Mechanizmu.

Odnosząc się do kwestii przeglądania zawartości szafek mieszkańców, pragnę zaznaczyć że wprowadzenie ograniczenia w postaci ich kontroli jest możliwe wyłącznie, gdy spełnione zostaną przesłanki określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji. Zgodnie z tym przepisem, może ono być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy jest to konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw, a wszelkie restrykcje powinny być ograniczone do koniecznego minimum i proporcjonalne do uzasadnionego celu, dla którego zostały nałożone. Tymczasem, jak wskazano w raporcie żaden z przepisów ustawy o pomocy społecznej nie daje Państwu przyzwolenia na to, aby przeglądać rzeczy osobiste mieszkańców bez ich zgody. Takie działanie jest zatem niezgodne z ustawą zasadniczą.

Przechodząc do kwestii umieszczenia na I piętrze osób leżących, KMPT stoi na stanowisku, że wszyscy mieszkańcy placówek opiekuńczych powinni mieć dostęp do świeżego powietrza. Sam ton odpowiedzi, którą otrzymaliśmy, a w szczególności jej fragment: *„W placówce na I piętrze umieszczone są osoby leżące ... nie było windy, a jej montaż był planowany”*. Szanowni Państwo, *ALE BYŁA CZYNNĄ KLATKĄ A SCHODOWĄ*”, świadczy o zupełnym zignorowaniu problemu osób leżących opisanego w raporcie. Podkreślić należy, że osoby leżące powinny mieć możliwość przy zachowaniu odpowiednich standardów do korzystania z wyjścia na świeże powietrze. Jednym z zaleceń wydanych w tej mierze przez zewnętrznych ekspertów KMPT jest przewożenie takich osób (o ile nie ma przeciwwskazań natury medycznej) na wózkach inwalidzkich, a jeśli to nie jest możliwe – wywożenie ich na teren zielony na łóżku. Tymczasem w podległej Pani placówce, w związku z brakiem windy, wskazane rozwiązania nie są możliwe do zastosowania. Umieszczenie pensjonariuszy na I piętrze bez windy skazuje zatem *de facto* osoby leżące na brak możliwości opuszczania zajmowanych przez nie pomieszczeń. Przypomnienia wymaga fakt, że Europejski Komitet ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) wizytując w 2009 r. jeden z polskich domów pomocy społecznej zalecił podjęcie kroków, w celu zapewnienia niezbędnej pomocy mieszkańcom, aby mogli oni skutecznie korzystać z co najmniej jednej godziny dziennie zajęć na świeżym powietrzu, o ile stan zdrowia im na to pozwala¹.

Praktyka kruszenia, rozpuszczania leków w posiłkach oraz podawania ich mieszkańcom podstępem, w przypadku odmowy ich przyjęcia została dokładnie opisana w raporcie

¹ Zob. Raport CPT z wizyty w Polsce [CPT/Inf (2011) 20, § 152].

powizytacyjnym. Korzystając z okazji KMPT podkreśla, że należy rozróżnić dwie sytuacje, w których następuje podanie leku w takiej formie. Praktykę niekwestionowaną przez Krajowy Mechanizm stanowi zalecenie lekarskie dotyczące podawanie lekarstw w takiej postaci w związku z problemami w połykaniu lekarstw przez pacjenta. Każda inna sytuacja, w której pacjent otrzymuje leki pokruszone lub rozpuszczone, a dodatkowo nie ma świadomości ich przyjęcia stanowi działanie nieuprawnione. Przy tej okazji należy zwrócić uwagę na dwa podstawowe argumenty przemawiające za taką oceną KMPT. Pierwszy z nich ma charakter *stricte* medyczny. Otóż rozkruszanie lekarstw nie daje nigdy gwarancji, że substancja czynna w nich zawarta dostanie się do krwiobiegu pacjenta w odpowiedniej ilości, zapewniając właściwe działanie leku. Niektóre preparaty o modyfikowanym uwalnianiu umożliwiają stopniowe, rozłożone w czasie uwalnianie substancji leczniczej. Rozdrobnienie leku może ten efekt zniwelować. Niemniej istotnym z punktu widzenia prawa mieszkańca do informacji na temat przyjmowanych przez niego leków jest także argument dotyczący braku świadomości leczenia, który występuje u podopiecznych, którym leki podawane są bez ich wiedzy. W ich przekonaniu, stan ich zdrowia nie zależy od wdrożonego w placówce leczenia, bowiem nie mają świadomości jego stosowania. Taki brak wiedzy może być brzemienne w skutki w sytuacji nagłego pogorszenia stanu zdrowia. Osoby takie mogą bowiem trwać w przekonaniu, że poprawa nastąpi bez przyjęcia koniecznego w takich wypadkach lekarstwa.

Odnosząc się do kwestii personelu zatrudnionego w podległej Pani placówce, KMPT przypomina, że wskazana w raporcie liczba personelu wynika wprost z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, który Pani, jako osoba prowadząca prywatną placówkę opieki społecznej zobowiązana jest respektować. Zgodnie z pkt 5 wskazanej ustawy osoba prowadząca placówkę całodobowej opieki ma obowiązek *zatrudniać osoby (...) w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy, z tym że czas pracy osoby fizycznej prowadzącej placówkę, spełniającej warunki, o których mowa w pkt 4, zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy, a w przypadku prowadzenia więcej niż jednej placówki zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy tylko w jednej placówce.*

Przechodząc do ostatniego problemu poruszonego w odpowiedzi, który dotyczy wprowadzenia skutecznego mechanizmu skargowego w podległej Pani placówce, Krajowy Mechanizm podtrzymuje swoje stanowisko w tym zakresie. Sposób składania skarg powinien respektować zasadę poufności - mieszkaniowiec nie powinien obawiać się, że w związku ze zidentyfikowaniem go jako osoby składającej skargę, nastawienie personelu zmieni się w stosunku

do niego na negatywne. Dlatego też mając na uwadze rozwiązania praktykowane w tym zakresie w innych wizytowanych przez KMPT placówkach zalecamy, umieszczenie skrzynki na skargi zlokalizowanej w części wspólnej placówki (np. korytarz, klatka schodowa). Dostęp do jej zawartości powinien mieć wyłącznie właściciel placówki, ewentualnie wyznaczony przez niego pracownik. By mówić o istnieniu skutecznego mechanizmu skargowego, mieszkańcy powinni być także zaznajomieni z jego wprowadzeniem w placówce, w której przebywają.

Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia rozwieją Pani wątpliwości co do zakresu działania, roli oraz zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w odniesieniu do podległej Pani placówki.

W związku z powyższym, na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich zwracam się z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do powyższych uwag w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. **Pan**
Lech Sprawka
Wojewoda Lubelski
Lubelski Urząd Wojewódzki

ul. Spokojna 4
20-914 Lublin

2. **Pani
Marlena Mała**
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

3. **Pan Bartłomiej Łukasz Chmielowiec**
Rzecznik Praw Pacjenta

ul. Młynarska 46
01-171 Warszawa

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 12-11-2021 r.

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.16.2019.KK

**Pan
Lech Sprawka
Wojewoda Lubelski
Lubelski Urząd Wojewódzki**

ul. Spokojna 4
20-914 Lublin

Szanowny Panie Wojewodo,

w nawiązaniu do pisma z dnia 28-10-2020 r. oraz z dnia 16-06-2021 r. skierowanego do Kierującej Placówką Pielęgnacyjno-Opiekuńczą Dom Seniora Osmolice, a przekazanego Panu Wojewodzie do wiadomości, na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) [dalej jako: ustawa o RPO], zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat wszystkich podjętych czynności w stosunku do tej placówki.

Jak wskazano w poprzednim piśmie do Pana Wojewody, Krajowy Mechanizm miał wątpliwości co do sposobu w jaki bez użycia windy udało się przenieść osoby leżące na I piętro placówki. Fakt ten budzi tym większy niepokój, że decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 21 października 2019 r. (PS-II.9423.2.6.2019) zezwolono Pani Jolancie Mrugale na prowadzenie w ramach działalności gospodarczej placówki zapewniającej całodobową opiekę dla 22 osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i w podeszłym wieku (zgodnie z poprzednią decyzją placówka przeznaczona była dla 11 osób).

Pismem z dnia 28.10.2020 r. na podstawie art. 20 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) oraz art. 12 ust. 2 ustawy o RPO zwrócono się do Pana Wojewody o przeprowadzenie kontroli ww. placówki oraz

o poinformowanie o jej wynikach. Do tej pory do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich nie wpłynęła żadna odpowiedź dotycząca podjętych działań.

Jednocześnie przypominam, że zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o RPO organ, organizacja lub instytucja, do których zostało skierowane wystąpienie, obowiązane są bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 30 dni, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajętych stanowisku.

Mając powyższe na uwadze zwracam się z prośbą jak na wstępie.

Z poważaniem

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

PS-II.002.16.2020

Lublin, 15 listopada 2021 r.

**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 listopada 2021 r., znak: KMP.573.16.2019.KK, dotyczące funkcjonowania placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym i w podeszłym wieku: Dom Seniora Osmolice, Osmolice Pierwsze 20 23-107 Strzyżewice, z liczbą miejsc 22, prowadzonej w ramach działalności gospodarczej przez Panią Jolantę Mrugała, działającej na podstawie zezwolenia znak: PS-II.9423.2.1.2018 z dnia 09 lipca 2018 r. wydanego przez Wojewodę Lubelskiego na czas nieokreślony na podst. art. 67 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1876 ze zm.), informuję co następuje.

Pani Jolanta Mrugała, uzyskała zezwolenie na prowadzenie w ramach działalności gospodarczej ww. placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym i w podeszłym wieku z liczbą miejsc 11 decyzją Wojewody Lubelskiego znak: PS-II.9423.2.1.2018 z dnia 09 lipca 2018 r. Decyzja ta została wydana po przeprowadzeniu w dniu 6 czerwca 2018 r. kontroli doraźnej w placówce (ogłędzin budynku) w związku ze złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie w ramach działalności gospodarczej placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym i w podeszłym wieku, z liczbą miejsc 23.

Z ustaleń kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 6 czerwca 2018 r. w placówce wynikało, że jest ona w stanie zapewnić realizację usług bytowych dla 11 pensjonariuszy, na poziomie standardu, określonego w art. 68 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Z uwagi na występujące bariery architektoniczne, tj. brak windy nie było możliwe na dzień kontroli wydanie decyzji na prowadzenie Placówki dla 23 osób, stosownie do złożonego wniosku.

W związku ze złożeniem wniosku z dnia 4 września 2019 r. o zmianę decyzji Wojewody Lubelskiego znak: PS-II.9423.2.1.2018 z dnia 09 lipca 2018 r., w zakresie zwiększenia liczby miejsc z 11 na 22, w dniu 8 października 2019 r. przeprowadzono kontrolę doraźną w placówce. Dotyczyła ona oceny standardu wybranych usług socjalno-bytowych. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że zwiększenie liczby miejsc z 11 na 22 podyktowane jest przeznaczeniem na potrzeby mieszkańców dodatkowych pomieszczeń na I piętrze budynku, w związku z zamontowaniem windy - likwidacją istniejącej bariery architektonicznej, którą stwierdzono w toku kontroli doraźnej w 2018 r. Decyzją z dnia 21 października 2019 r. znak: PS-II.9423.2.6.2019, zezwolono Pani Jolancie Mrugała na prowadzenie Placówki przeznaczonej dla 22 osób.

Ponadto informuję, że w związku ze stanem epidemii Covid-19 w Polsce a także pojawiającymi się zakażeniami w placówce do dnia dzisiejszego nie przeprowadzano w niej kolejnych kontroli. Wobec powyższego planowane jest przeprowadzenie kontroli kompleksowej w Domu Seniora Osmolice w 2022 r.

Nadmieniam, że w okresie funkcjonowania ww. placówki do tut. Urzędu nie wpływały żadne skargi dotyczące jej funkcjonowania.

Z up. Wojewody Lubelskiego
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

/-/

Albin Mazurek
/podpisano elektronicznie/

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 22-12-2021 r.

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.573.16.2019.KK

**Pan
Lech Sprawka
Wojewoda Lubelski
Lubelski Urząd Wojewódzki**

ul. Spokojna 4
20-914 Lublin

Szanowny Panie Wojewodo,

bardzo dziękuję za pismo z dnia 15 listopada 2021 r. (sygn. PS-II.002.16.2020). Pragnę zwrócić uwagę na jej fragment, który budzi wątpliwości Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur: *„W związku ze złożeniem wniosku z dnia 4 września 2019 r. o zmianę decyzji Wojewody Lubelskiego znak: PS-II.9423.2.1.2018 z dnia 09 lipca 2018 r., w zakresie zwiększenia liczby miejsc z 11 na 22, w dniu 8 października 2019 r. przeprowadzono kontrolę doraźną w placówce. Dotyczyła ona oceny standardu wybranych usług socjalno-bytowych. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że zwiększenie liczby miejsc z 11 na 22 podyktowane jest przeznaczeniem na potrzeby mieszkańców dodatkowych pomieszczeń na I piętrze budynku, w związku z zamontowaniem windy - likwidacją istniejącej bariery architektonicznej, którą stwierdzono w toku kontroli doraźnej w 2018 r. Decyzją z dnia 21 października 2019 r. znak: PS-II.9423.2.6.2019, zezwolono Pani Jolancie Mrugała na prowadzenie Placówki przeznaczonej dla 22 osób”.*

W dniu 3 oraz 5 września 2019 r. przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur przeprowadzili wizytację prewencyjną Placówki Pielęgnacyjno-Opiekuńczej Dom Seniora Osmolice. Stwierdzono wówczas brak windy. Biorąc ten fakt pod uwagę uznać należy, że winda nie mogła istnieć w dniu 4 września 2019 r., w którym to Pani Jolanta Mrugała zwróciła się do Pana Wojewody o zwiększenie liczby miejsc w związku z usunięciem bariery architektonicznej. Ponadto, z odpowiedzi, na raport powizytacyjny, którą kierownictwo placówki przesłało do Biura Rzecznika

Praw Obywatelskich w dniu 28 marca 2021 r. nie wynika, że winda ta została ostatecznie zamontowana.

Zaznaczenia wymaga również fakt, że Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur odpowiedział w dniu 16 czerwca 2021 r. na wątpliwości przedstawione przez placówkę w/w piśmie, adresując tę odpowiedź także do Pańskiej wiadomości. Krajowy Mechanizm działając na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) poprosił władze placówki o ustosunkowanie się do uwag przedstawionych w odpowiedzi w terminie 14 dni od jej otrzymania. Pomimo tego, dyrekcja Domu Seniora Osmolice nie odniosła się do naszego pisma i przedstawionych w nim uwag.

Powyższe zaniechanie jest bardzo niepokojące z punktu widzenia prawnego. Stosownie bowiem do przepisu art. 15 ust. 2 w/w ustawy organ, organizacja lub instytucja, do których zostało skierowane wystąpienie, obowiązane są bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 30 dni, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajętych stanowisku. Udzielenie Rzecznikowi powyższych informacji jest obowiązkiem prawnym i niedotrzymanie ustawowego terminu, z przyczyn nieuzasadnionych, nie powinno mieć miejsca w demokratycznym państwie prawnym.

Ponadto zwrócić uwagę należy na fakt, iż Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje zadania krajowego mechanizmu prewencji tortur, utworzonego na mocy Protokołu fakultatywnego do Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) [dalej: OPCAT]. Idea OPCAT opiera się na współpracy krajowego mechanizmu prewencji tortur z władzami wizytowanych przez niego miejsc. Powinny one analizować przedstawiane im rekomendacje i prowadzić konstruktywny dialog na temat możliwości implementacji tychże zaleceń (art. 22 OPCAT).

Współpraca z krajowym mechanizmem prewencji tortur pozwala bowiem władzom na wypracowanie odpowiednich standardów dotyczących osób pozbawionych wolności, zgodnych z normami międzynarodowymi i wdrożenie ulepszeń w zakresie ochrony tych osób przed przemocą. Tylko wtedy system OPCAT może być naprawdę skuteczny i spełniać swoją zapobiegawczą rolę. Realizacja przez Polskę postanowień OPCAT sprowadza się więc nie tylko do umożliwienia Rzecznikowi wykonywania wizytacji w miejscach detencji, pozostających pod polską jurysdykcją, ale przede wszystkim do prowadzenia konstruktywnego dialogu, w kierunku możliwości implementacji jego zaleceń, w celu zwiększenia systemowej ochrony osób pozbawionych wolności.

Z uwagi na powyższe zwracam się do Pana Wojewody z uprzejmą prośbą o zainteresowanie się poruszoną przeze mnie kwestią braku reakcji placówki na nasze pismo z dnia 16 czerwca 2021 r. i zobowiązanie jej władz do odniesienia się do przedstawionych w nim uwag.

Z poważaniem

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

Osmolice Pierwsze, dnia 03. marca 2022r

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Dot.: KMP.573.16.2019.KK

W dniu 29. grudnia 2021r Lubelski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej wystosował pismo, które otrzymaliśmy dnia 14. stycznia 2022r. Pan dyrektor Wydziału Polityki Społecznej wystąpił o udzielenie odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 16. czerwca 2021r.

W udzielonej odpowiedzi poinformowaliśmy Urząd Wojewódzki, iż otrzymaną od Państwa korespondencją były pisma pokontrolne z 23. marca 2020r. i 07. października 2020r. Innej korespondencji nie otrzymaliśmy.

Dla wypełnienia wymogu postawionego w piśmie Urzędu Wojewódzkiego nr PS-II.002.16.2020 i udzielenia Państwu odpowiedzi zwracamy się o skuteczne dostanie przywoływanego, a nie otrzymanego pisma.

Do wiadomości:

Pan

Albin Mazurek

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

Lubelski Urząd Wojewódzki

ul. Spokojna 4

20-914 Lublin

Warszawa, 09-03-2022 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Krajowy Mechanizm Prewencji**

KMP.573.16.2019.KK

**Pani
Jolanta Mrugała
Kierująca Placówką
Pielęgnacyjno Opiekuńczą
Dom Seniora Osmolice
Osmolice Pierwsze 20
23-107 Strzyżewice**

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na pismo z dnia 3 marca 2022 r. przesyłam pismo z dnia 16 czerwca 2021 r., które z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich zostało wysłane w dniu 17 czerwca 2021 r.

Jednocześnie na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do uwag zawartych piśmie z dnia 16 czerwca 2021 r. w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Załącznik 1

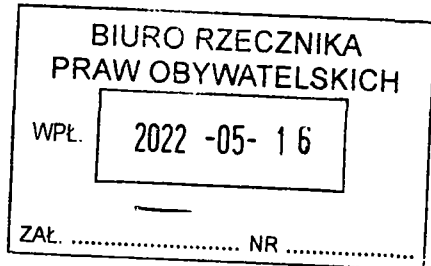
Z poważaniem

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

Osmolice Pierwsze, dnia 20. marca 2022r

Pan
Przemysław Kazimierski
Dyrektor Zespołu
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Dot.: KMP.573.16.2019.KK

Szanowny Panie Dyrektore

Odpowiedź na treść pisma KMP.573.16.2019 z dnia 16-06-2021r, otrzymanego listem zwykłym w dniu 17. marca 2022r.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że przesłana odpowiedź w żadnej mierze nie miała w swym założeniu obrazę organu konstytucyjnego jakim jest Rzecznik Praw Obywatelskich.

W ramach prowadzonej działalności opiekuńczo - pielęgnacyjnej DOM SENIORA OSMOLICE nic nie ma do ukrycia. Dla dobra mieszkańców wręcz jesteśmy otwarci i wdzięczni za wszelkiego rodzaju uwagi i spostrzeżenia (zarówno od Pensjonariuszy, ich rodzin i instytucji kontrolujących). To w kwestii formalnej.

Co do treści pisma KMP.573.16.2019.KK:

1/ Pensjonariusze DOMU SENIORA OSMOLICE mieszkają na podstawie umowy, która zakłada siedmiodniowy „okres próbny” - na zaaklimatyzowanie w ośrodku, oraz na podstawie pisemnego oświadczenia dotyczącego wyrażenia zgody na taki pobyt.

2/ Szafki są poddawane zabiegom estetyczno – higienicznym, a nie dla samego przeglądania. Opiekunowie uprane rzeczy osobiste muszą gdzieś złożyć, a więc ułożyć w szafkach. Niesprzątanie szafek doprowadziłoby do nagromadzenia okruchów, przeterminowanych produktów itp.

3/ Mieszkańcy na piętrze - znaleźliśmy się w sytuacji przymusowej. Dostawca urządzenia dźwigowego nie dotrzymał terminu, pod który były podpisane umowy na przyjęcie nowych Pensjonariuszy. Rodziny przyszłych mieszkańców powziawszy wiedzę o zaistniałym opóźnieniu w montażu windy nie dopuszczały sytuacji nieprzyjęcia swoich najbliższych w ustalonym terminie, gdyż nie byłiby w stanie zapewnić opieki. Przyjmowani Pensjonariusze trafili na piętro: chodzący o siłach własnych, a wymagający pomocy – z pomocą pracowników transportu medycznego i opiekunów.

Dźwig osobowy został przekazany do użytkowania zaraz po zakończeniu kontroli, na co UDT wystawił stosowne dokumenty

4/ Leki:

- w postaci rozkruszonej podawane są tylko te, których rozkruszania dopuszcza producent
- niepodanie leku osobie odmawiającej może zagrażać jej zdrowiu/zyciu.

5/ Skuteczny mechanizm skargowy:

-Po przeprowadzonej kontroli zamontowano skrzynkę skarg zapewniającą zasadę poufności. Dostęp do zawartości skrzynki mają tylko właściciele.

-Mieszkańcy naszego ośrodka bez obaw, na bieżąco zgłaszają nam swoje uwagi, które w kilku potwierdzonych przypadkach zakończyły się natychmiastowym rozwiązaniem umowy z pracownikami.

Wdzięczni za uwagi, przepraszamy za opóźnienie.

Yolante Muzofo

Do wiadomości:

Pan

Albin Mazurek

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

Lubelski Urząd Wojewódzki

ul. Spokojna 4

20-914 Lublin

Warszawa, 02-06-2022 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Krajowy Mechanizm Prewencji**

KMP.573.16.2019.KK

**Pani
Jolanta Mrugała
Kierująca Placówką
Pielęgnacyjno Opiekuńczą
Dom Seniora Osmolice
Osmolice Pierwsze 20
23-107 Strzyżewice**

Szanowna Pani,

Bardzo dziękuję za pismo z dnia 20 marca 2022 r. (data wpływu do Biura: 15.05.2022 r.). Przystawione wyjaśnienia nie są jednak wystarczające, by Rzecznik Praw Obywatelskich mógł zająć stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji o stanie realizacji zaleceń wydanych w raporcie powizytacyjnym w dniu 23.03.2020 r. dotyczących następujących obszarów Państwa działalności: stworzenia ewidencji przypadków stosowania przymusu bezpośredniego na terenie placówki; zasad obowiązujących w kwestii

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

ewentualnego ograniczania możliwości samodzielnego opuszczania placówki przez pensjonariusza; konieczności dostosowania współczynnika zatrudnienia do wymagań zawartych w art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej; umieszczenia w widocznym miejscu na budynku tablicy informacyjnej zawierającej informacje o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku stosowanie do art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej; umieszczenia na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku informacji dotyczącej zakresu działalności prowadzonej w placówce oraz podmiocie prowadzącym placówkę, w tym informacji o siedzibie lub miejscu zamieszkania podmiotu stosownie do art. 68a pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Działają w oparciu o art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, proszę o udzielenie odpowiedzi w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
/-podpisano elektronicznie/

Warszawa, 13-07-2022 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Krajowy Mechanizm Prewencji**

KMP.573.16.2019.KK

**Pani
Jolanta Mrugała
Kierująca Placówką
Pielęgnacyjno Opiekuńczą
Dom Seniora Osmolice
Osmolice Pierwsze 20
23-107 Strzyżewice**

Szanowna Pani,

w dniu 2 czerwca 2022 r. zostało skierowane do Pani pismo z prośbą o ustosunkowanie się do wskazanych w nim zaleceń. Niestety, do dnia dzisiejszego do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich nie wpłynęła odpowiedź.

W związku z powyższym, na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do rekomendacji przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego pisma.

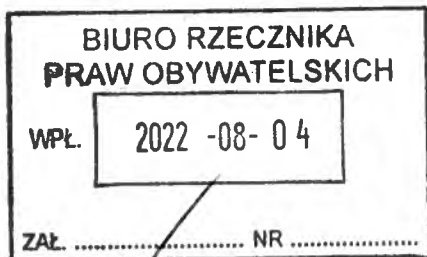
Z poważaniem

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/

Osmolice Pierwsze, dnia 20. lipca 2022r

Pan
Przemysław Kazimierski
Dyrektor Zespołu
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Dot.: KMP.573.16.2019.KK

Szanowny Panie Dyrektorze

Odpowiadając na treść pisma KMP.573.16.2019 z dnia 02-06-2022r, informuję:

1. Wprowadzono rejestr przypadków stosowania przymusu bezpośredniego na terenie placówki
2. Przebywanie - wyjazdy poza ośrodek odbywa się przy współudziale członków rodzin, na podstawie pisemnego oświadczenia. Poza tym osoby poruszające się o własnych siłach i na wózkach (potrafiące powrócić do budynku ośrodka) udają się samodzielnie lub w towarzystwie opiekunów i osób odwiedzających na spacer po terenie parku.
3. Opiekę nad mieszkańcami sprawuje 14 osób.
4. Zgodnie z wcześniejszą informacją umieszczono tablicę informacyjną zawierającą informacje o rodzaju posiadanego zezwolenia, oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.
5. W budynku w widocznym miejscu umieszczono tablicę ogłoszeń umieszczono informację dotyczącą zakresu działalności prowadzonej w placówce oraz o podmiocie prowadzącym placówkę, w tym informację o siedzibie podmiotu.

Z poważaniem

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Prof. Andrzej Szymanski". The signature is written in a cursive style with a horizontal line at the end.

Do wiadomości:

Pan

Albin Mazurek

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

Lubelski Urząd Wojewódzki

ul. Spokojna 4

20-914 Lublin